

הפיקוח על הבנקים

כ"ז ניסן תש"פ | 21.04.2020

8.272.5422

לכבוד התאגידים הבנקאיים והסולקים
לידי: החשבונאי הראשי

לכבוד גב' איילין טולדנו – יו"ר ועדת הקשר של לשכת רואי חשבון
בישראל עם המפקח על הבנקים וחברי הועדה

א.ג.נ,

הנדון: דגשים לדוחות לציבור לרבעון הראשון לשנת 2020

לאור ההשלכות המהותיות של אירוע נגיף הקורונה על פעילויותיהם של התאגידים הבנקאיים ושל הסולקים (להלן – תאגידים בנקאיים), על התאגידים הבנקאיים לוודא כי דוחותיהם לציבור לרבעון הראשון בשנת 2020 משקפים את ההשפעות העיקריות של אירוע נגיף הקורונה על תוצאות פעילויותיהם, מצבם הכספי, הסיכונים אליהם הם חשופים, והאופן שבו הם פועלים כדי לנהל סיכונים אלה וכדי לתמוך בצרכים של הלקוחות ושל העובדים שלהם. להלן דגשים לעריכת הדוחות לציבור לרבעון הראשון של שנת 2020:

1. **הפרשה להפסדי אשראי** - הפיקוח על הבנקים ער לכך שבנסיבות הקיימות קיימת רמה גבוהה של אי ודאות, אשר מחייבת תאגיד בנקאי להפעיל שיקול דעת משמעותי בהערכת הפסדי האשראי הצפויים בתיק האשראי שלו. במצב זה הנהלת התאגיד הבנקאי תבחן עד למועד פרסום הדוחות לרבעון הראשון של שנת 2020 את כל המידע הזמין כדי לקבוע את האומדן הטוב יותר של הפסדי האשראי הצפויים מתוך טווח אומדני ההפסד, תעדכן בהתאם את ההתאמות האיכותיות בחישוב ההפרשה ותגדיל את הסכומים שנכללים בהפרשה להפסדי אשראי. זאת על מנת לוודא שההפרשות להפסדי אשראי יהיו מספיקות כדי לכסות באופן שמרני וזהיר את האומדן העדכני של הפסדי האשראי הצפויים מתיק האשראי של התאגיד הבנקאי, כולל ההשפעה של אירוע נגיף הקורונה. לאורך זמן, ככל שיעמוד לרשות התאגיד הבנקאי מידע נוסף לגבי סיכויי הגביה של לווים, אומדני ההשפעה יותאמו למידע הנוסף.

2. **גילוי בדוח הרבעוני** - כדי לשקף את ההשפעות העיקריות של אירוע נגיף הקורונה בדוחות לציבור על התוצאות, המצב הכספי ועל החשיפות לסיכונים של התאגיד בנקאי עליו לתת גילוי, בין היתר, לנושאים הבאים¹:

- 2.1. התפתחויות מהותיות בתוצאות התאגיד הבנקאי, מצבו הכספי, יחס ההון ויחס המינוף שלו, מקורות המינוף שלו, מצב הנזילות ויחס כיסוי הנזילות שלו, לרבות התייחסות להתפתחויות משמעותיות שחלו בסוף הרבעון, ולמידה שבה התפתחויות אלה משפיעות באופן מהותי על מגמות צפויות בתקופה הקרובה ובטווח הארוך יותר.
- 2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות הריבית נטו של התאגיד הבנקאי, לרבות התייחסות להשפעת הירידה בשיעורי הריבית ושינויים משמעותיים בנכסים ובהתחייבויות נושאי ריבית על הכנסות הריבית נטו.
- 2.3. שינויים משמעותיים בסוף הרבעון באשראי המסחרי, באשראי לדיור ובאשראי אחר לאנשים פרטיים, במכשירי האשראי החוץ מאזניים, ובפיקדונות הציבור, תוך התייחסות למידה שבה שינויים אלה משקפים מגמות צפויות בתקופה הקרובה.
- 2.4. התפתחויות מהותיות בסיכון האשראי הכולל של התאגיד הבנקאי לפי ענפי משק², לרבות פירוט נוסף בענפים ובמגזרי פעילות מהותיים שלהערכת התאגיד הבנקאי עשויים להיות חשובים יותר בתקופה הקרובה לסיכון אשראי.
- 2.5. התפתחויות מהותיות בהפרשה להפסדי אשראי ומדדים אחרים לאיכות אשראי, תוך התייחסות לאשראי מסחרי, אשראי לדיור ואשראי אחר לאנשים פרטיים, לגורמים העיקריים שהובאו בחשבון בקביעת ההפרשה ולאופן שבו התאגיד הבנקאי הביא בחשבון את חוסר הודאות הקיימת בקביעת אומדן ההפרשה להפסדי אשראי שלו.
- 2.6. גילוי על חובות ששונו תנאיהם במסגרת ההתמודדות עם אירוע נגיף הקורונה בהתאם למכתבנו מיום 21.4.2020 בנושא "אירוע נגיף הקורונה - דגשים פיקוחיים לגבי טיפול בחובות ודיווח לציבור".
- 2.7. התפתחויות מהותיות בחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים, תוך התייחסות למוסדות פיננסיים זרים שחל גידול מהותי מתמשך במרווחים שלהם בשוק או ירידה מהותית בדירוג האשראי שלהם.
- 2.8. התפתחויות מהותיות בחשיפת התאגיד הבנקאי לסיכונים נזילות ולסיכונים שוק, לרבות חשיפות לסיכונים מטבע חוץ ולסיכונים ריבית, תוך התייחסות לשינויים משמעותיים בפעילויות מסחר וניהול נכסים והתחייבויות, ולהשפעות מהותיות של שינויים במדדי שוק על מצב הנזילות, הרווחים ויחס ההון של התאגיד הבנקאי.
- 2.9. התפתחויות מהותיות בהכנסות מעמלות הקשורות לפעילות בשוק ההון, בכרטיסי אשראי ולהכנסות מעמלות אחרות.
- 2.10. ההשפעות העיקריות של הסדרי עבודה מרחוק על פעילות התאגיד הבנקאי ועל האופן הפעילות מול הלקוחות, לרבות השפעות על מערכות דיווח כספי, על בקורות גילוי ועל בקורות פנימיות על דיווח כספי.

¹ דוגמאות נוספות לנושאים שניתן לשקול להתייחס אליהם נכללו בהנחיית צוות רשות ניירות ערך בארצות הברית בנדון: CF Disclosure Guidance: Topic No. 9, "Coronavirus (COVID-19)", 25.3.2020

² המידע יערך בהתאם למתכונת הפירוט שנכללת בדוח הסיכונים השנתי – ראה נספח 5 להוראות הדיווח לציבור בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים, בשינויים המחויבים. תאגיד בנקאי רשאי להציג מספרי השוואה המתאימים לסוף שנת 2019 בלבד.

- 2.11. הוצאות הנדרשות כדי לשנות את אופי הפעילות ולבצע פעולות המשכיות עסקית, תוך התייחסות לשינויים מהותיים בתנאי העסקה והטבות לעובדים
- 2.12. הפעולות העיקריות בהן נוקט התאגיד הבנקאי כדי להתמודד עם התפתחויות אלה וכדי לתמוך בצרכים של הלקוחות ושל העובדים שלו.

3. **מועד פרסום של הדוח לציבור** – לנוכח קשיים תפעוליים שבהם עשויים להיתקל התאגידים הבנקאיים בעריכת הדיווחים, ובעקביות עם הנחיית סגל רשות ניירות ערך מיום 1.4.2020, תאגיד בנקאי רשאי לפרסם את הדוח לציבור שלו לרבעון הראשון של שנת 2020 עד ליום 30.6.2020. תאגיד בנקאי המתכוון להשתמש בהקלה זו יעדכן את מר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי.

בכבוד רב,

אור סופר

סגן המפקחת על הבנקים

העתק: ד"ר חדוה בר - המפקחת על הבנקים